

Saimaa projektin nykyvaiheesta
Teijo Räsänen
7.4.2020

Saimaan vesistön projekti – 1430 Rotarypiiri

DGE Teijo Räsänen
1430 - Syyseminaari,
Mikkeli

Saimaa on rotariipiirin 1430 nelivuotinen rotareitten ja yhteistyökumppaneitten ympäristöhanke vuosille 2019-2022.

SAIMAA

Saimaan vesistöalue on Itä-Suomen rotareille yhteinen virkistys-, elinkeino- ja asuin ympäristö, josta haluamme pitää huolta ja jonka haluamme säilyttää puhtaana myös lapsen lapsillemme.

Sukupuuttoon kuolevien lajien määrä on kasvamassa ja 10-30% lajeista kuolee vuoteen 2100 mennessä, jos ympäristön tila heikkenee nykyisellä vauhdilla tai jos emme tee mitään.

Me itäsuomalaiset rotarit kannamme huolta Saimaan yhteisestä elinympäristöstä, ilmastonmuutoksesta ja jaamme huolen tulevaisuudesta. Ajattelemme myös sosiaalista kestävyyttä, oikeudenmukaisuutta ja hyvinvointia.

Monimuotoisuutta ei voi säilyttää vain suojelualueilla, vaan monimuotoisuus on läsnä niissä arkipäivän toiminnoissa, mitä teemme vesistöille, metsille, soille, ilmalle, niitville.

Saimaa on Itä-Suomen rotareitten yhteinen hanke. Tule mukaan monipuoliseen toimintaan puhtaamman ja paremman Saimaan hyväksi.

SAIMAA – HANKKEEN PÄÄMÄÄRÄT:

Saimaa lähivesineen on Euroopan suurin makean veden allas, jonka puhtauden ja alkuperäisyyden haluamme yhdessä säilyttää tuleville sukupolville.

Huolehdimme Saimaan vesistöalueen elinympäristöstä, Saimaan puhtaasta vedestä, ainutlaatuisesta eliöstöstä ja kasvillisuudesta. Yhdessä toimimalla (itäsuomalaiset ihmiset, rotarit, organisaatiot) voimme osaltamme paikallisesti estää vesien saastumista, ilmaston muutosta ja luonnon monimuotoisuuden köyhtymistä.

Saimaa -hanke yhdistää puhtaan luonnon, vesiensuojelun ja sosiaalisen kestävyyden. Innostamme nuoria ja aikuisia toimimaan yhdessä Saimaan alueen monipuolisen luonnon, rikkaan kulttuurin ja kestävän hyvinvoinnin puolesta, rotarihengessä.

SAIMAA – HANKKEEN TAVOITTEET

1. Saimaan vesistön alkuperäisyyden ja puhtauden ymmärryksen vaalinta sekä osaamisen siirto nuorille sukupolville
2. Saimaan elinympäristöstä ja sen monimuotoisuudesta huolehtiminen yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa
3. Veden saastumisen, ilmaston muutoksen estäminen sekä eläinten kasvu- ja elinolosuhteiden parantaminen paikallisesti
4. Yhteistoiminta luonnonsuojelun ja vesiensuojelun edistämiseksi koko Itä-Suomen alueella

**MITÄ ME PAIKALLISESSA ROTARY-
KLUBISSA JA ROTAREINA**

**VOIMME TEHDÄ KÄYTÄNNÖSSÄ
NELJÄN TAVOITTEEN
SAAVUTTAMISEKSI 2019-2022?**

I Saimaan vesistön alkuperäisyyden ja puhtauden ymmärryksen vaalinta sekä osaamisen siirto nuorille sukupolville

1. SAVONLINNA SAIMAAN KULTUURIPÄÄKAUPUNKIHANKE ♥♥♥♥+

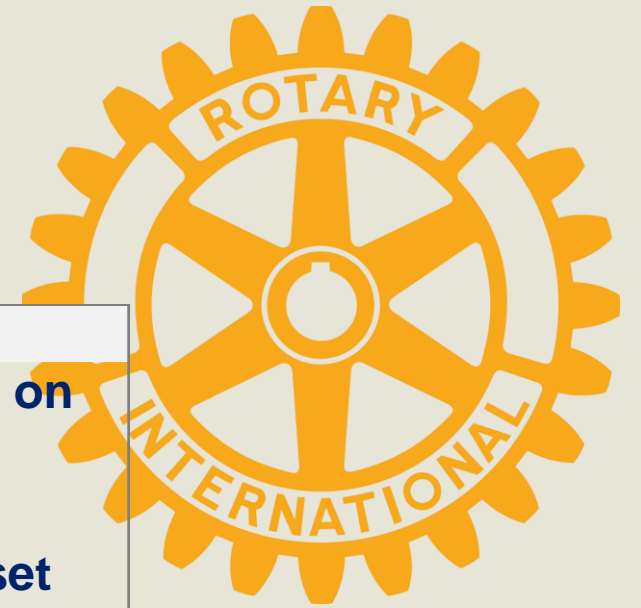
2. HISTORiantuntemus JA SAIMAAN MERKITYS => Miten hieno Saimaa on syntynyt ♥♥♥♥

3. TIEDONVälitys KOHDERYHMITÄIN (Valokuvakilpailut, kokemukselliset retket, leirit + tapahtumat) ♥♥♥

4. MATERIAALIT ((Opetus, tiedonvälitys, lehdet => opettajat, nuoret, muut + mediat) ♥♥♥

5. LEARNING CAFE SAIMAALLA ♥♥

6. PUHTAAN VEDEN MITTARIT JA KÄYTÄNNÖN VESIALUEIDEN PH:T +

Rotary avaa
mahdollisuuksia

Muita ideoita

1. JALKAUTUMINEN OMILLA ALUEILLA => Saimaan soraikkojen teko
2. kartoitukset omilla alueilla=> Saimaan soraikkojen kartoitus
3. norpparetket, kilpailut
4. saimaan luonnon uusavuttomuus ratkaistaan
5. opastetut reitit ja rotaryn projektitunnit
6. uhanalaiset lajit – elinvoiman lisääminen
7. nordkalk -kivat veden ph:n säätelyyn

II Saimaan elinympäristöstä ja sen monimuotoisuudesta huolehtiminen yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa

1. NORPPATURVALLISTEN KATISKOJEN TEKO TALKOOT ♥♥♥♥+
2. UPONNEEN CARBON SINK HIILEN POISTAMINEN, LPR ♥♥♥+
3. YHTEISTYÖ ERI TOIMIJOIDEN KANSSA (Luonnonsuojeluliitto, Suomen Latu, kunnat, yliopisto ja elinkeinot, tapahtumat) ♥♥♥
4. RANTOJEN SIIVOUS ♥♥+
5. KUMMILUOKKA, OPETETAAN ESIM. KATISKANTEKOA ♥
6. ISOJEN TAPAHTUMIEN YHTEYTEEN SAIMAA-TAPANTUMA ♥

Muita ideoita

7. ROSKAKALOJEN POISTO

8. ROSKAKALOJEN HYÖDYNTÄMINEN => Esim.
särkikalojen purkittaminen, nuotan ja purkituskoneen
hankkiminen, kartoitetaan kansainväliset yhteistyön
mahdollisuudet

III Veden saastumisen, ilmaston muutoksen estäminen sekä eläinten kasvu- ja elinolosuhteiden parantaminen paikallisesti

1. PIIRIN 1430:N TEEMAPÄIVÄT ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ +

- siistimistalkoot
- talvipesät
- ruokkimispaikat linnuille
- ”roskakalat”
- **Vieraslajien poistaminen: talkoot**

2. KAMPANJA PIIRIN ALUEELLA (Informaatio, tietoiskut ja valistus) ♥ ♥ ♥

3. JÄRVEN ELINVOIMAN LISÄÄMINEN (Niitto ja luonnolliset pesimä ja lisääntymisalueet) ♥ +

III Veden saastumisen, ilmaston muutoksen estäminen sekä eläinten kasvu- ja elinolosuhteiden parantaminen paikallisesti

4. YHTEISTYÖ: korkeakoulut / yliopistot sekä luonnonsuojelujärjestöt

Muita ideoita

5. ROSKA PÄIVÄSSÄ

6. AATEJULKKIS => medianäkyvyys ostettu aika

7. KOULUT MATKALLA => Ajattele 10v, 20 v ja 50 v liput tulevaisuuteen ympäristönäkökulmalla

8. YHTEISTYÖ MUUT TOIMIJAT (esim. hulevesi, humusaineet suossa)

IV Yhteistoiminta luonnonsuojelun ja vesiensuojelun edistämiseksi koko Itä-Suomen alueella

1. NÄYTTELY SAIMAAN SYNTYHISTORIASTA JA EKOSYSTEEMISTÄ ❤️ ❤️ ❤️
❤️ ❤️ +
 2. LUONTOVALOKUVAUSKILPAILU ❤️ ❤️ ❤️ Juha Taskinen
 - Rotareille
 - Yläasteille
 3. TOUR DE SAIMAA PYÖRÄKILPAILU SAIMAAN YMPÄRI JA SOME + LEARNING CAFE (Informaatio) ❤️ ❤️
 4. YHTEISTYÖ / TALKOOTYÖ PAIKALLISTEN LUONTOJÄRJESTÖJEN KANSSA ❤️ ❤️
 5. SAIMAA – VASTAAVAN NIMEÄMINEN JOKA KLUBIIN ❤️ +
-
6. SAIMAA- MARSSI PIIRIKONFERENSSIN YHTEYTEEN / MEDIA ❤️
 7. PAIKALLISTEN YHTEISÖJEN VUOROVAIKUTUKSEN KEHITTÄMINEN ❤️
 8. ITSEPALVELUTARJONTA MOBIILIIN : HALUAVATKO LINTURETKELLE / SOUTELEMAAN / ONGELLE / MARJAAN / SIENEEN / NÄKEMÄÄN KALLIOMAALAUKSIA, YÖ ULKONA-TEMPAUS ❤️
 9. SAIMAAN HYVÄKSI -ANSIOMERKKIEN JAKO ❤️

Muita ideoita

**10. PIIRIN SAIMAA-KIRJE PROJEKTIN ETENEMISESTÄ
- omaehtoisuus**

**11. ELÄMYPALVELUTARJONTA => geokätkentä,
miksi järjestetään, uutisointi**

**12. MITEN PÄÄSTÄ VESIPÖRRÄYKSESTÄ EROON? =>
Melukin on saastetta, mittaus**

Tämän me lupaamme viedä eteenpäin!

Kiitokset kaikille
työskentelyyn
aktiivisesti
osallistuneille!
DGE Teijo

PS. Voit näyttää
omassa klubissa ja
yhteispalavereissa
- Näitä ideoita saa
varastaa vapaasti!

ITÄMERI-SAIMAA –YHDISTYMINEN ITÄMERI-HAASTEeseen

Piirimme päätti vuoden 2020 alussa liittyä myös Itämeri-haasteeseen eli Suomen ja Itämeren rannikolla sijaitsevien muidenkin rotaritoimijoiden yhteiseen GG_hankkeeseen

- Rotarypiirimme hakee vaikuttavuuden lisäämiseksi koko Itämeren valuma-alueen (sisävedet, joet ja Itämeri) yhteistyötä kaikkien Itämeren maiden kanssa.
- Saimaa-Itämeri piirin 1430 osalta keskittyy Itä-Suomen järvien ja jokien vesistön ja sen faunan ja eläimien suojeluun sekä alkuperäisen ympäristön suojeluun.
- Työtä on edeltänyt rotary-seminaarin alustava ideointi, mitä Itä-Suomen 40 rotaryklubia voi tehdä yhdessä paikallisesti sisävesialtaamme hyväksi. (ks. Edellä).

ITÄMERI-SAIMAA – HANKKEEN TOIMIJOISTA JA VERKOSTOSTA

Lokakuussa piirien 1420 ja 1410 Itämeri-foorumin (komiteat) perustivat Baltic Sea Rotary Action Networkin, jonka tähtäimenä on saada kaikki Itämeren valuma-alueen rotarit innostumaan hankkeisiin ja toimintaan Itämeren ja omien lähivesiensä hyväksi.

Network perustaa toimintansa tutkitulle tiedolle, jotta hankkeet tuovat todellista tulosta Itämeren tilaan. Lyhyemmällä tai pidemmällä aikavälillä. Piirimme on mukana hankkeessa Global Grant –hankkeessa 2000 dollarin osuudella.

On luotu alustavasti ns. strategiset kumppanuudet Suomessa Syke:n (Suomen ympäristökeskus) ja Luke:n (Luonnonvarakeskus) kanssa. Syken kanssa on jo sovittu vuoden 2020 aikana käynnistettäväksi ja toteutettavaksi kaksi hanketta:

1. Sinilevähavaintojen tekeminen ja raportoiminen Syken verkkoalustalle
2. Vesistötutkimusreppujen varustaminen ja lahjoittaminen alakouluille ympäristötiedon opetukseen

- Meidän piirimme 1430 on perustanut Itämeri-Saimaa projektiorganisaation:

Pj. DG Kauko Salo, jäsenet DGE Teijo Räsänen ja PDG Osmo Siira, olemme käytettävissänne!

SAIMAA-HANKEOSUUDEN YHTEISTYÖVERKOSTO

- Itä-Suomen 40 paikallista Rotaryklubia, joihin kuhunkin on nimetty Saimaa-Itämeri yhteyshenkilö, Kuopion Rotaract-klubi ja myöhemmin perustettavat vastaavat teemakohtaiset nuorten klubit
- SLL eli Suomen Luonnonsuojeluliitto paikalliset, kuten Pohjois-Savon piiri ja Etelä-Savon piiri sekä Itä-Savon piiri sekä Piirien alla toimivat paikalliset yhdistykset, kuten Kuopion Luonnonystävään yhdistys ja Itä-Savon Luonnonsuojeluyhdistys ja vastaavat paikalliset yhdistykset
- Vesiensuojeluliitto ja paikalliset vesiensuojeluyhdistykset, kuten Savo-Karjalan vesiensuojeluyhdistys, Saimaan vesiensuojeluyhdistys ja Kymijoen vesiensuojeluyhdistys.
- Paikalliset kunnat ja niiden ympäristösuojelulautakunnat ja muut elimet
- Itä-Suomen yliopisto, Luke ja Syke sekä Savo-Karjalan ympäristötutkimus Oy, Saimaan vesi- ja ympäristötutkimus
- Itä-Suomen erilaiset kattojärjestöt ja ohjausryhmät, kuten Vuoksen vesienhoitoalueen ohjausryhmä, Pohjois-Savon vesiensuojelun yhteistyöryhmä
- Saimaa-ilmiö -kulttuurihankkeen yhteistyöverkosto, yhteyshenkilöt löytyvät netistä

SAIMAA-HANKE PAIKALLISESTI

- Itä-Suomen Rotaryklubit ovat valinneet Saimaa-yhdyshenkilöitä, joiden kanssa muodostamme aktiivisen, paikallisen toimijaverkoston!
- Saimaa-Itämeri hanketta voidaan hyödyttää ja saada mukaan laaja yhteistyöverkosto alueiden ympäristöasiantuntijoista. Heiltä saa varmasti ideoita hankkeen teemapäivien järjestämiseksi ja muiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Piirillä 1430 on aikaisemmat jatkuneet vesistöprojektit: SiistiBiitsi ja Koulujemme lähivedet, jotka otetaan mukaan ja jatketaan niitä Itämeri -Saimaan osana.
- Klubeille on suunnitelmassa tarjota piiriin kaksi- kolme vesistö/ympäristö projektia, niin kuin on ollut aiemmin esim. Koulujemme lähivedet ja SiistiBiitsi.
- Niiden ja muiden haluamiensa tulosityhteenvedossa mainittujen toimenpiteiden toteuttamisen valintansa mukaan klubi voisi ottaa omaan ensi vuoden toimintasuunnitelmaansa. Voisimme piirinä julkaista luetteloä siitä, mitä voidaan paikallisesti tehdä ja antaa tietoa mahdollisista yhteistyökumppaneista.

Mikä voisi olla teidän paikallinen ympäristötekonne vesien ja luonnon suojelemiseksi?

- Tehdään yhdessä ja näyttään paikallisesti
- Esim. World CleanUp Day on 19.9.2020.
- Oman tapahtuman voi ilmoittaa hankkeen nettisivujen kautta. Hankkeelle mietitään yhteistyöverkostoja ja selvitetään missä siivouskohteet sijaitsisivat. Esimerkiksi paikalliset luonnonsuojeluyhdistykset voivat selvittää kohteita ja rotarit osallistua omalla panoksellaan.
- Klubien alkavia ja toteutuneita projekteja voi tuoda piirin nettisivuille, lehtiin ym. Oleellista olisi uudet nuoria kiinnostavat kanavat, kuten twitter, Youtube, snapchat sekä Instagram eli meille ei niin perinteiset viestintäkanavat

